İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
Farabi Avrasya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Kazak Milli Üniversitesi Felsefe ve Siyaset Bilimi Fakültesi'ne

6D020100 numaralı Felsefe Bölümü Doktora Öğrencisi **Doscan Balabekoğlu**'nun ***"Modern Kazakistan'ın Bilgi Alani: Sosyo-Felsefi Analiz"*** adlı tezi hakkında Yabancı Danışman Hoca olarak mütalaam aşağıdaki gibidir:

Doscan Balabekoğlu'nun doktora tezi hakkındaki
Değerlendirme Raporum

Adı geçen öğrencinin doktora tezi, toplumdaki güncel siyasi ve sosyal sorunları analiz etme ve bunları bilimsel ve teorik olarak kanıtlama ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda, bu tür teorik çalışmalar öncelikle Kazakistan toplumundaki bilgi alanı imajının belirlenmesi ve ülkenin dünya siyaset sahnesindeki yerinin gösterilmesi açısından önemlidir. Kazakistan'ın dünyanın gelişmiş 30 ülkesi arasına girme stratejisi sadece ekonomik parametrelerle değil, aynı zamanda ulusal güvenlik ve istikrarın yanı sıra güven ve hoşgörü ifadeleri ile de değerlendirilmelidir. Kazakistan'daki bilişim eğiliminin bu gereksinimleri karşılayabilecek şekilde önemli bir olguya dönüştüğü bir dönemde bu tez, çağın gereklerinden doğan güncel sorunları ele alan bir çalışma olarak ele alınmalıdır.

Bu çalışma ele alınan bu sorunu sosyo-felsefi açıdan analiz etmek için aşağıdaki gibi platformlar sunmaktadır:

Bu tez, "Bilgi Toplumu Çalışmalarının Teorik ve Metodolojik Temelleri" adlı bölüm altında "Bilgi Toplumu Kavramı ve Bilişim Olgusu", "Kazakistan'da Bilişim", "Kazakistan'da Bilişim Sisteminin Tarihsel ve Sosyal Temelleri", "Bilgi Alanı Teorisi ve Manevi Dünya", "Modern Kazakistan'ın Bilgi Alanı Görünümü", "Ülkemizdeki Bilgi Dünyasında Yeni Eğilimlerin Ana Yönleri", "Bilgi Toplumu Koşullarında Kazak İnsanı", "Modern Ülkede Yenilikçi Teknolojiler" adları ile alt bölümleri incelemektedir.

Bu çalışmada "Yerel Bilgi Potansiyelinin Modern Gerçekliği" adlı bölümde ise "Modern toplumda ideolojik dünyanın teknolojileri" ve "Manevi canlanma alanındaki stratejik hedefler ve Kazakistan'daki bilgi alanını geliştirme beklentileri" gibi meseleler de gündeme getirilmektedir.

Doktora öğrencisi Doscan Balabekoğlu bu çalışmasında, soyutlamadan gerçeğe geçiş, gelişim ilkesi, çelişkili görüşlerin geliştirilmesi gibi diyalektik mantığın temel ilkelerini, genelden özele ve özelden genele geçiş, analiz ve sentez, tümevarım-tümdengelimsel düşünce işlemleri gibi genel felsefi yöntemleri, yapısalcılık, görüngü bilimi, yorumbilim, psikanaliz gibi beşerî bilimlere özgü teknikleri kapsamlı bir şekilde kullanarak somut sonuçlar elde etmiştir.

Bununla birlikte bu çalışmasında, N.V. Orlova, F.G. Şakarbiyev, E.V. Koval, E.V. Butenko, V.B. Butayev, A.Y. Gil, A.M. Bagautdinov, M.A. Truhaçeva, A.A. Kostyuk, G.Ş. İşmayev, L.A. Zaytsev, S.V. Gritsenko, M.T. Aslanova, G.V. Skorik, E.G. Sahnovskaya gibi bilim insanlarının çalışmalarına dayanarak kendi düşüncelerini ortaya koymaktadır.

Ayrıca Doscan Balabekoğlu, kendi bilimsel görüşlerini de ortaya koymaya çalışmıştır. Modern bilgi alanı ile ilgili teorik meseleleri analiz edip Kazakistan'daki görünümünü sosyo-felsefi bir bakış açısıyla incelemiştir. Doktora öğrencisi, bu tür yenilikleri ortaya koyabilmek için, sorunu ele alan yerli ve yabancı bilim adamlarının

çalışmalarını yaygın bir şekilde kullanmış ve bunları kendi özgün fikirleriyle analiz etmiştir.

Bu çalışmanın pratik önemi, yüksek öğretim kurumlarının tüm uzmanlık alanlarında, özellikle beşeri bilimler alanını meslek olarak seçen öğrencilerin kullanabilecekleri, öğrencilerin, lisans öğrencilerinin ve doktora öğrencilerinin bilgi alanı olgusunu incelemeye yönelik ihtiyaçlarını bir nebze karşılamak üzere ele alması önemli bir husustur.

Sonuç olarak, Al-Farabî Kazak Millî Üniversitesi, Felsefe Bölümü Doktora Öğrencisi **Doscan Balabekoğlu** tarafından "6D020100-Felsefe" uzmanlık alanında Felsefe Doktoru (PhD) ünvanını almak için hazırlanan ***"Modern Kazakistan'ın Bilgi Alani: Sosyo-Felsefi Analizi"*** adlı doktora tezinin bilimsel gereksinimleri tam olarak karşıladığı için **Felsefe Doktoru (PhD) ünvanını almaya layık** olduğu kanaatindeyim.

05.10.2020

Türkiye Cumhuriyeti, İstanbul Üniversitesi,
Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi,
Farabi Avrasya Çalışmaları Uygulama
ve Araştırma Merkezi müdürü
Prof. Dr. Abdullah Kızılcık

**Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті,
Философия және саясаттану факультетіне**

«Философия және саясаттану» факультетінің 6D020100 – Философия мамандығының докторанты **Балабекұлы Досжанның *«Қазіргі заманғы Қазақстанның ақпараттық кеңістігі: әлеуметтік-философиялық талдау»*** атты диссертациясына шетелдік кеңесшінің

ПІКІРІ

Аталған дииссертация қоғамымыздағы заманауи саяси-әлеуметтік мәселелерді талдап, ғылыми-теориялық тұрғыдан негіздеп отыру қажеттігіне байланысты туындаған еңбек. Сонымен қатар, ақпараттық кеңістіктің Қазақстан қоғамындағы келбетін айқындап, мемлекетіміздің әлемдік саяси сахнадағы орнын паш ету үшін, алдымен, осындай теориялық жұмыстар жүргізу маңызды болып отыр. Қазақстанның әлемдегі дамыған 30 елдің қатарына ену стратегиясы тек қана экономикалық параметрлермен өлшенбейді, ол ұлттық қауіпсіздік пен тұрақтылық және сенімділік пен толеранттылықтың көрінісімен де айқындалады. Қазақстандағы ақпараттандыру беталысы осы талаптарға жауап бере алатындай маңызды құбылыс болып отырған шақта, бұл зерттеу еңбегі заман талабынан туындап отырған, көкейкесті мәселені қозғайтын жұмыс болып табылады.

Бұл диссертация қойылып отырған мәселені әлеуметтік философиялық тұрғыдан талдау үшін мынадай мәселелер алаңын ұсынады: «Ақпараттық қоғамды зерттеудің теориялық әдіснамалық негіздері» деген тарау бойынша «Ақпараттық қоғам түсінігі және ақпараттандыру құбылысы», «Қазақстандағы ақпараттандыру», «Қазақстандағы ақпараттандыру жүйесінің тарихи-әлеуметтік негіздері», «Ақпараттық кеңістік теориясы және рухани әлем», «Заманауи Қазақстанның ақпараттық кеңістігінің келбеті», «Еліміздегі ақпараттық әлемдегі жаңа тенденциялардың негізгі бағдарлары», «Ақпараттық қоғам жағдайындағы қазақстандық тұлға», «Қазіргі еліміздегі инновациялық технологиялар».

«Отандық ақпараттық әлеуеттің заманауи шындығы» атты тарауда қозғалған мәселелер ауқымы былайша сипатталған: Қазіргі замандағы қоғамдағы идеологиялық әлемнің технологиялары; Рухани жаңғыру

аясындағы стратегиялық мақсаттар және Қазақстандағы ақпараттық кеңістікті жетілдіру перспективалары және т.б.

Автор зерттеу жұмысында абстрактіліктен нақтылыққа көшу, даму қағидасы, қарама-қарсы пікірлерді өрбіту сияқты диалектикалық логиканың негізгі ұстанымдарын, жалпыдан жекеге көшу және жекеден жалпыға көшу, анализ бен синтез, индукциялық-дедукциялық ой операциялары және т.б. жалпы философиялық әдістерді, герменевтика, психоанализ, структурализм, феноменология, сияқты гуманитарлық ғылымдарға тән амалдарды кеңінен пайдаланып, нақты нәижелерге қол жеткізген.

Н.В. Орлова, Ф.Г. Шакарбиев, Е.В. Коваль, Е.В. Бутенко, В.Б. Бутаев, А.Ю. Гиль, А.М. Багаутдинов, М.А.Трухачева, А.А.Костюк , Г.Ш. Ишмаев, Л.А. Зайцев, С.В. Гриценко, М.Т. Асланова, Г.В. Скорик, Е.Г. Сахновская сынды ғалымдардың еңбектеріне сүйене отырып, өзіндік ойларын тиянақтайды.

Сондай-ақ, өзіндік ғылыми жаңалықтарын да айқындаған. Заманымыздағы ақпараттық кеңістік туралы теориялық мәселелерді талдап, оның Қазақстандағы келбетін әлеуметтік-философиялық тұрғыдан зерделейді.

Докторант осындай жаңалықтарды ұсыну үшін, қойылып отырған мәселемен шұғылданатын отандық және шет елдік ғалымдардың еңбектерін кеңінен пайдаланған және оларға өзіндік төлтума ойларымен сараптамалар жасаған.

Бұл жұмыстың практикалық мәнділігі жоғары оқу орындарының барлық мамандықтарына, әсіресе, гуманитарлық ғылымдар саласын кәсіби мамандық ретінде таңдап алған білім алушыларға қолдануға болатын, студенттердің, магистранттардың, докоранттардың ақпараттық кеңістік құбылысын зерттеу сұраныстарына, олардың ғылыми танымын үйлестіруіне құрылғандықтан, аса жоғары деп айтуымызға болады.

Қорыта келе, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, философия кафедрасының PhD докторанты ***«Қазіргі заманғы Қазақстанның ақпараттық кеңістігі: әлеуметтік-философиялық талдау»*** атты тақырыптағы «6D020100–философия» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертациясы ғылыми талаптарға толықтай сай келгендіктен, **философия докторы (PhD) лауазымын алуға лайықты** деп санаймыз.

05.10.2020

Абдуллах Қызылжық,
Түркия Республикасы, Ыстамбұл университеті,
Әдебиет факультетінің оқытушысы,
Әл-Фараби Еуразиялық ғылыми-зерттеу орталығының директоры

Я, **Уайханова Эльмира Оразгалиевна**, ИИН 910924400298, (удостоверение личности № 040688755, выдано МВД РК от 26.09.16 г. действительно до 25.09.2026 г.), настоящим подтверждаю, что данный перевод является точным переводом личного документа и соответствует содержанию оригинала документа.

Подпись ……………………………………………………………………………………

«восьмое» октября две тысячи двадцатого года я, Муталиева Диляра Рашидовна, нотариус города Алматы, действующая на основании государственной лицензии №0000252, от 03.11.2005 года, выданной Комитетом по организации правовой помощи и оказанию юридических услуг населению Министерства Юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком **Уайхановой Эльмиры Оразгалиевной**. Личность подписавшей документ установлена, дееспособность и полномочия её проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 2678

Взыскана сумма 1473 т/г в т.ч. ГП РК

Нотариус

Прошнуровано и пронумеровано 5 (пять) листов

Нотариус